

Bijlagen

Bijlage 1.

Sneeuwvrij maken stoepje: geen wettelijke, maar wel een morele plicht

BREDA/BERGEN OP ZOOM Het dreigt serieus winter te worden. Hoe voorkom je gedoe rond aansprakelijkheid door slip- en glijpartijen? En hoe gaan de verschillende gemeenten om met het onderwerp 'sneeuwruimen'?

Hélène Schenk 13-01-17, 07:30 Bron: BN DeStem

Gemeenten hebben een inspanningsverplichting waar het gaat om sneeuwvrij maken van wegen en paden. Elke gemeente moet ook een 'sneeuwplan of gladheidsbestrijdingsplan hebben. Burgers in Nederland zijn sinds een jaar of tien niet meer verplicht om hun eigen stoepje sneeuwvrij te maken. De stoep voor een huis is van de gemeente en dwangarbeid is verboden op grond van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en Fundamentele Vrijheden. Maar om gedoe met aansprakelijkheid te voorkomen is het wel handig om het pad tussen de stoep en de eigen voordeur begaanbaar te houden, zegt Lisette van den Muyzenberg van advocatenkantoor Claassen, auteur van het artikel 'aansprakelijkheid bij schade door gladheid en sneeuw'. "Het is beter om te voorkomen dat de buurvrouw en de postbode voor jouw deur onderuit gaan dat dat je bij de rechter moet gaan uitleggen dat jij er niks aan kon doen." En er bestaat nog zoiets als een 'morele plicht', al denken niet alle burgers daar hetzelfde over.

Diverse gemeenten geven tips om de gladheid rondom het huis tegen te gaan. 'Veeg de sneeuw naar een plek waar niemand er last van heeft', is er zo een, afkomstig van de gemeente Breda. En: 'Bij sneeuw kunt u beter eerst vegen en daarna strooien.' Zand kan worden gestrooid om een dikke ijslaag begaanbaar te maken.

Op de openbare weg wordt vaak gestrooid, maar niet overal. En dat hoeft ook niet. De gemeente kan er onmogelijk voor zorgen dat de wegen te allen tijde sneeuw- en ijsvrij blijven. Zo kwam een vrouw ooit ten val nadat ze uit de bus was gestapt. Ze stelde de gemeente als wegbeheerder aansprakelijk. De rechter stelde de gemeente in het gelijk. Hij oordeelde dat de gemeente nu eenmaal niet overal kan strooien en dat het risico om te val te komen bij sneeuwval een 'normaal maatschappelijk risico' is.

Veel gemeenten strooien op belangrijke wegen en fietspaden, bruggen en viaducten, wegen van en naar hulpdiensten, straten voor scholen en zorgcentra (zo veel mogelijk) en op calamiteitenroutes, die gebruikt worden om het verkeer om te leiden als de snelweg versperd is. In een grotere gemeente als Breda wordt niét gestrooid in de 'gewone' woonstraten, binnen 30 kilometerzones, op stoepen, voetpaden, woonerven en op parkeerterreinen. Daar wordt de burger geacht een steentje bij te dragen, al is die dat als gezegd niet verplicht.

In kleinere gemeenten, zoals bijvoorbeeld Gilze en Rijen, Alphen-Chaam en Baarle-Nassau worden eerst de doorgaande routes, bruggen en viaducten aangepakt en als er dan nog tijd en zout over is, worden andere plekken meegepakt. Winkelcentra bijvoorbeeld, of de straat voor een verzorgingshuis. "Locaties die niet van ons zijn, maar die we wel meenemen in de strooi-route als dat overdag nog mogelijk is", zegt Jeroen Leemans, die namens die drie gemeenten het woord voert. "Maar vorig weekend was het zo glad dat we aan plan B helemaal niet toekwamen. Toen hadden we alle tijd en energie nodig om de hoofdroutes bij te kunnen houden."

In Gilze en Rijen bestaat daarnaast zoiets als een 'schoffelcontract' dat de gemeente heeft gesloten met buurtverenigingen. In de wintermaanden kunnen die verenigingen in plaats van de schoffel de sneeuwschuiver ter hand nemen. "Die kunnen ze bij ons verkrijgen", zegt Leemans. Zoals daar ook het aanbod is om zand te komen halen dat de inwoners op gladde plekken kunnen strooien.

In Alphen-Chaam en Baarle-Nassau pakken volgens Leemans heel veel inwoners uit eigen beweging de sneeuwschuiver op om hun stoepje schoon te houden. Mooi initiatief, in laatstgenoemde gemeente, is dat van een aantal inwoners die bij sneeuwval altijd een looppad creëren van het gemeentehuis aan het St. Annaplein naar Residence Le Monastère, waar veel ouderen wonen. Leemans: "Dat doen ze al jaren."

Bergen op Zoom, dat net als alle gemeenten een gladheidsbestrijdingsplan heeft, heeft op negentig plekken in de gemeente bakken met zand staan. Die staan op de bekende 'gladde plekken', zoals bij hellingen en viaducten. "Mensen kunnen dan indien nodig zelf zand strooien", zegt woordvoester Marije Romijn.

2016-01-16 10:40:09 Een man veegt, vrijwillig, de sneeuw van de stoep voor zijn huis. Gemeenten kunnen inwoners niet dwingen, maar er bestaat wel zoiets als een 'morele plicht'. SANP VINCENT JANNINK © ANP

Bijlage 2

Wat is burgerplicht.

Tot 2007 waren alle Nederlanders verplicht om de sneeuw op hun eigen stoep op te ruimen. Omdat het moeilijk te controleren was wie zich aan deze plicht hield en wie niet, is deze wet afgeschaft en geldt burgerplicht. Dit betekent dat elke Nederlander geacht wordt de wet te kennen en zich daar aan te houden. Burgerplicht omvat alles wat je wordt geacht te doen om het voor elkaar leefbaar, veilig en aangenaam te houden. Je kunt dit goed gedrag of fatsoen noemen. Je kunt hierbij denken aan iemand helpen die op straat hulp nodig heeft, een oudere in je buurt helpen, je stoep schoonhouden (ook met sneeuw), opstaan voor een ander in de bus etc.

De gemeente in Nederland heeft een inspanningsverplichting om de wegen sneeuwvrij te maken. Maar is niet aansprakelijk voor ongelukken veroorzaakt door niet goed sneeuwvrij maken van de wegen.

In België is iedere burger wettelijk verplicht om zijn stoep sneeuwvrij te maken. Doe je dit niet, dan riskeer je een boete. Dit heet een GAS-boete (gemeentelijke administratieve sancties)